

Характеристика ультрасонографічних параметрів СНЩС та жувальних м'язів у нормі

«Нариси стоматологічної науки та практики –2023» Полтава 19-20 жовтня 2023

Штибель Д.В., Кулінченко Р.В., Кулінченко Н.Т.

Актуальність. Ультрасонографія (УСГ) є одним з найпоширеніших методів діагностики скронево-нижньощелепних суглобів (СНЩС) та навколишніх тканин, адже має цілу низку переваг [Almedia FT 2019, Iagnosso 2010]. Автори вказують на потребу в дослідженнях, які б сприяли стандартизації та покращенню оцінки результатів УСГ [Klatkewich 2018].

Мета. Визначити норми параметрів УСГ дослідження СНЩС і жувальних м'язів та їх гендерних особливостей.

Матеріал та методи. У дослідженні прийняли участь 63 волонтери віком від 18 до 34, з яких було відібрано 53 особи відповідно до критеріїв включення та виключення. Їх було поділено на дві групи в залежності від статі: 26 жінок (група 1) та 27 чоловіків (група 2). Загалом було обстежено 106 СНЩС. Для дослідження СНЩС, прилеглих ділянок та жувальних м'язів (ЖМ) використовувався трансдюсер частотою від 8 до 12 МГц (Logiq E). Обчислено середнє значення та стандартне відхилення ($M \pm \sigma$) для кожного із досліджуваних УСГ параметрів: ширина суглобової щілини над головою, амплітуда руху суглобової головки, товщина ЖМ в спокої та відсоток потовщення ЖМ при його ізометричному скороченні. Визначення достовірності різниці між групами дослідження провели за t-критерієм Стюдента

	Жінки			Чоловіки		
	Лівий СНЩС	Правий СНЩС	p-value	Лівий СНЩС	Правий СНЩС	p-value
Товщина суглобової щілини на головою, мм	0,92±0,23	0,98±0,23	p>0,05	1,09±0,23	1,13±0,20	p>0,05
Амплітуда руху суглобової головки, мм	14,16±1,68	13,75±1,35	p>0,05	13,95±1,92	14,53±2,54	p>0,05

Таблиця 1. Середні значення ($M \pm \sigma$) УСГ параметрів СНЩС

	Жінки			Чоловіки		
	Лівий ЖМ	Правий ЖМ	p-value	Лівий ЖМ	Правий ЖМ	p-value
Товщина ЖМ у спокої, мм	9,65±1,30	9,53±1,42	p>0,05	11,33±1,44	11,43±1,39	p>0,05
Потовщення ЖМ при ізометричному скороченні, %	26,26±5,49	24,40±5,28	p>0,05	27,04±5,17	26,63±3,88	p>0,05

Таблиця 2. Середні значення ($M \pm \sigma$) УСГ параметрів жувальних м'язів

	Жінки	Чоловіки	p-value	Загалом
Товщина суглобової щілини на головою, мм	0,95±0,23	1,11±0,22	p<0,05	
Амплітуда руху суглобової головки, мм	13,95±1,52	14,24±2,25	p>0,05	14,10±1,92
Товщина ЖМ у спокої, мм	9,59±1,35	11,38±1,40	p<0,05	
Потовщення ЖМ при ізометричному скороченні, %	25,33±5,41	26,83±4,53	p>0,05	26,11±5,01

Таблиця 3. Гендерні особливості УСГ параметрів ($M \pm \sigma$)

Також оцінювалися положення диска відносно суглобової головки при зімкнутих зубах і широко відкритому роті, характеристика руху суглобової головки при відкриванні і закриванні рота та субхондрально-хрящовий комплекс головки..

Результати та їх обговорення. Достовірної різниці між УСГ-параметрами правого і лівого СНЩС та ЖМ як у чоловіків, так і у жінок не було виявлено (Таб.1, Таб. 2). Була виявлена достовірна різниця у значеннях УСГ-параметрів СНЩС між чоловіками і жінками за виключенням амплітуди руху суглобової голівки та відсотку потовщення жувального м'язу (Таб. 3). У всіх випадках у стані звичної оклюзії задній валик суглобового диску знаходився над головою, при максимально можливому відкриванні рота головка нижньої щелепи була розташована на рівні верхівки суглобового горбка сумісно з диском, рух суглобової головки при цьому був плавний і синхронний з диском. Субхондральний хрящовий комплекс на УСГ зображеннях був безперервний рівномірної товщини.

Висновки. Визначені норми УСГ параметрів СНЩС і ЖМ та їх гендерні особливості дозволяють стандартизувати протокол УСГ дослідження хворих на скронево-нижньощелепні розлади .